

Polski Instytut
Praw Człowieka
i Biznesu

Kingdom of the Netherlands

oraz Krajowy Punkt Kontaktowy OECD w Polsce
zapraszają przedstawicieli organizacji pozarządowych do udziału w warsztacie

Plan for a Better Future. The role of the NGOs in the implementation of the UN Guiding Principles on Business and Human Rights and development of the National Action Plan on Business and Human Rights

*Rola NGO w wdrażaniu Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz
wypracowaniu Krajowego Planu Działań w zakresie biznesu i praw człowieka*

*Data: 26–27 października 2015 Miejsce: Ambasada Królestwa Niderlandów, ul. Kawalerii 10, Warszawa
Język warsztatu: angielski | Obowiązuje rejestracja*

Warsztat ma na celu przybliżenie przedstawicielom środowiska pozarządowego problematyki praw człowieka i biznesu oraz pogłębienie ich wiedzy i kompetencji w tym obszarze aby zwiększyć wpływ NGOs na wdrażanie Wytycznych ONZ dot. biznesu i praw człowieka (UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPs)) przez biznes i administrację publiczną, oraz aby umożliwić merytoryczny i konstruktywny udział NGOs w procesie prowadzącym do wypracowania przez administrację publiczną Krajowego Planu Działania w zakresie biznesu i praw człowieka (KPD, ang. National Action Plan on Business and Human Rights (NAP)), prace nad którym mają się zacząć jesienią br. Warsztat będzie także stanowił okazję do przedstawienia doświadczeń w ww. zakresie organizacji pozarządowych z innych krajów tj. Centre for Research on Multinational Corporations (SOMO), International Corporate Accountability Roundtable (ICAR), Sherpa, Bern Declaration oraz OECD Watch.

W czasie warsztatu szczególną uwagę poświęcimy procedurom i mechanizmom dochodzenia sprawiedliwości w sytuacjach naruszenia praw człowieka przez przedsiębiorstwa, oraz temu w jaki sposób proces prowadzący do wypracowania KPD może zostać wykorzystany do poprawy efektywności funkcjonowania mechanizmu skargowego związanego z Krajowym Punktem Kontaktowym OECD (ang. OECD National Contact Point (OECD NCP)) w Polsce oraz popularyzacji lub wypracowania innych mechanizmów i procedur skargowych.

Ponadto, w czasie warsztatu podejmiemy próbę zmapowania oczekiwań NGOs odnośnie ich partycypacji w procesie prac nad KPD oraz zawartości KPD.

Naszym celem jest ponadto:

- » wypracowanie strategii współdziałania NGOs na rzecz implementacji Wytycznych ONZ dot. biznesu i praw człowieka w Polsce;
- » wypracowanie wspólnego stanowiska dot. oczekiwań NGOs odnośnie ich partycypacji w procesie prac nad Krajowym Planem Działań dot. biznesu i praw człowieka oraz planu działań NGOs aby ten poziom partycypacji uzyskać;
- » wypracowanie strategii i planu działań na rzecz zwiększenia efektywności procedury skargowej w ramach Krajowego Punktu Kontaktowego OECD, rozpatrującego skargi na przedsiębiorstwa wielonarodowe w zakresie praw człowieka.

patronat honorowy

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

we współpracy z

oraz przy wsparciu

Kontekst

W odpowiedzi na wyzwania wynikające z rosnącej wraz z globalizacją siłą i niezależnością przedsiębiorstw, w szczególności korporacji międzynarodowych, która nie idzie w parze z odpowiednim poziomem odpowiedzialności za poszanowanie praw człowieka, w 2011 Rada Praw Człowieka ONZ przyjęła **Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka** (dalej: Wytyczne ONZ, ang. UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPs)), w których podkreślono:

- » Filar 1. obowiązek państw do zapewnienia ochrony praw człowieka
- » Filar 2. odpowiedzialność przedsiębiorstw za przestrzeganie praw człowieka i
- » Filar 3. obowiązek zapewnienia skutecznych państwowych i pozapaństwowych, sądowych i pozasądowych mechanizmów rozpatrywania skarg na naruszenia praw człowieka przez przedsiębiorstwa i skutecznych środków zaradczych.

Swoje standardy do Wytycznych dostosowały m.in. UE, OECD, Rada Europy. Wyzwania związane z wdrożeniem Wytycznych były także przedmiotem już trzech **Forum ONZ dot. praw człowieka i biznesu**, z udziałem niemal dwóch tysięcy przedstawicieli NGOs, rządów i biznesu.

Kluczową rolę we wdrażaniu Wytycznych odgrywają **Państwa**, które mają obowiązek stworzyć takie ramy prawne, polityki i dawać dobry przykład (np. odpowiedzialnym zarządzaniem spółkami Skarbu Państwa), aby zapewnić poszanowanie praw człowieka przez firmy. Państwa, zgodnie z rekomendacjami Grupy Roboczej ONZ do spraw biznesu i praw człowieka, powinny opracować krajowe plany działania w obszarze biznesu i praw człowieka (dalej: KPD), wdrażające zobowiązania o których mowa w Wytycznych ONZ i zapewnić skuteczne mechanizmy rozpatrywania skarg na firmy, w tym zapewnić efektywne funkcjonowanie pozasądowych mechanizmów skargowych, m.in. **Krajowych Punktów Kontaktowych OECD** (oparty na mediacji pozasądowy mechanizm skargowy).

Powiązanie w ramach KPD rozproszonych działań dotyczących np. raportowania danych pozafinansowych, zrównoważonych zamówień publicznych (ZZP), reformy Kodeksu Pracy czy Krajowego Punktu Kontaktowego OECD, umożliwia spójność działań i kompleksowe podejście do reformy prawa i polityk, co jest kluczem do wypracowania systemowych rozwiązań wspierających zrównoważony rozwój i poszanowanie praw człowieka przez firmy, a tym samym mających wpływ na jakość życia społeczno-gospodarczego w Polsce.

Państwa UE, wezwane przez Komisję Europejską do opracowania KPD, zobowiązały się to zrobić do 2014 (pkt. 25 Strategii i Planu Działania UE w zakresie praw człowieka i demokracji, 2012). W 2014 wezwanie to ponowiła Rada Praw Człowieka ONZ i Rada Europy. Ponad 30 państw prowadzi prace nad KPD, kilka je ukończyło, np. Wielka Brytania, Holandia, Dania, Litwa, Szwecja, Finlandia i rozpoczęło reformy. Choć Polska poinformowała UE i ONZ o rozpoczęciu prac nad KPD już na początku 2013, dopiero w 2015 r., m.in. pod wpływem nacisku ze strony NGOs (**apel ze strony ponad 30 NGOs do Premier RP o wyznaczenie resortu wiodącego i rozpoczęcie prac nad KPD**), doszło do spotkania międzyresortowego na którym ustalono, że rolę koordynatora procesu będzie pełnił MSZ. **Pismo MSZ** wskazuje na otwartość i chęć współpracy MSZ w ramach procesu KPD z NGOs i innymi interesariuszami.

Aby jednak NGOs oraz szeroko rozumiane społeczeństwo obywatelskie były dobrze przygotowane do udziału w procesie prac nad Krajowym Planem Działania w obszarze biznesu i praw człowieka; i umiały w pełni wykorzystać potencjał jaki stanowi on dla wypracowania kompleksowej polityki Państwa zapewniającej poszanowanie praw człowieka w przestrzeni społeczno-gospodarczej konieczne jest podniesienie ich świadomości i wiedzy w tym zakresie. Temu właśnie celowi służy organizowany warsztat.

Draft Workshop Agenda

26 October 2015 | Monday

Session I

9:30 – 11:45

Welcome statement by J.E. Ambassador Paul Bekkers, Dr Adam Bodnar, Human Rights Defender of Poland and Beata Faracik, President of the Board of the Polish Institute for Human Rights and Business.

Participants' introductions

Overview of the Business & Human Rights policy area

- » Historic background.
- » Introduction to UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPs)
- » Impact of the UNGPs on other standards and their uptake by various actors, incl. international organizations.
- » Generic overview of the current dynamics and developments: UNGPs implementation by business and states (National Action Plans (NAPs)), Human Rights and Business Treaty Process

11.45 – 12.00

Coffee/Tea Break

Session II

12.00 – 13.30

How to use the UNGPs in research and advocacy. NGOs role in advocating for and monitoring UNGPs uptake by companies. Key concepts, incl.: Human Rights Due Diligence. [SOMO]

13.30 – 14.30

Lunch

Session III

14.30 – 16.00

- » National Action Plan on Business and Human Rights (NAP) – Introduction. [PIHRB]
- » Presentation by Polish MFA on the current status quo and planned work. [Mr. Wojciech Ponikiewski, director of the Department of United Nations and Human Rights at the Ministry of Foreign Affairs]
- » National Action Plans: lessons from other countries & NAPs Toolkit [ICAR]
 - › NAP Toolkit (Model National Baseline Assessment, model NAP drafting process and model NAP)
 - › Results of the NAP review process by NGOs
- » Case study: Dutch NAP. What Polish NGOs should learn from the Dutch NGOs [SOMO]
- » Inspiration: Legislative initiatives in selected countries (France, Switzerland)

16.00 – 16.15

Coffee/Tea Break

Session IV

16.15 – 17.35

- » Presentation of the recommendations regarding the shape of the National Action Plan drafting process in Poland [PIHRB]
- » Facilitated discussion:
 - › In what way could NGOs use the National Action Plan process?
 - › What should the National Action Plan process look like in Poland?
 - › How to coordinate NGOs on issues of relevance to National Action Plans?
 - › What opportunities does the National action Plan process provide as seen from the NGOs' perspective? What should the National Action Plan look like both in terms of process but also content?
 - › National Action Plan process as means of advancing access to remedy for human rights violations by companies
- » Mapping: Expectations of Polish NGOs regarding National Action Plan drafting process and content.

17.35 – 17.45

Wrap up.

27 October 2015 | Tuesday

Session V

- 9.30 – 10.00 Introductions and presentation of objectives for the 2nd day
- 10.00 – 10.30 Relationship between UNGPs, NAP and OECD Guidelines for Multinational Enterprises.
- » OECD National Contact Point complaints procedure in the light of the 3rd pillar of the UNGPs' "Access to remedy".
 - » What makes a good grievance mechanism? (UNGPs OP 31)
- 10.30 – 11.00 OECD Guidelines for Multinational Enterprises: General Introduction
- 11.00 – 11.15 Coffee/Tea Break
-

Session VI

- 11.15 – 12.15 OECD National Contact Point (NCP) in Poland [dr Arkadiusz Tarnowski, Polish NCP OECD/PAIiZ; Agata Mężyńska, OECD Guidelines expert]:
- » Structure and functioning: limitations and potential
 - » Complaints procedure overview
- 12.15 – 13.00 Best practices and experiences of the OECD Watch members from other countries regarding the effective use of the OECD NCP complaints system.
- 13.00 – 14.00 Lunch
-

Session VII

- 14.00 – 14.45 What makes a good OECD National Contact Point?
- » Overview of initiatives in other countries aimed to improve effectiveness of the OECD National Contact Points around the world.
 - » Recommendations of the OECD Watch on National Contact Point improvement.
- 14.45 – 15.15 How to improve effectiveness of the Polish OECD National Contact Point – recommendations.
- 15.15 – 15.30 Coffee/Tea Break
-

Session VIII

- 15.30 – 16.30 Facilitated discussion:
- » Using National Action Plan process to change the structure of the OECD National Contact Point in Poland + Plan of Action for NGOs.
 - » Other mechanisms and procedures of relevance to access to remedy that should be taken into consideration during the National Action Plan drafting process.
- 16.30 – 16.45 Concluding remarks and wrap up for the day.
- 16.45 – 17.00 Key points/messages from the workshop. Workshop concluding remarks. Next steps.
-

Dodatkowe informacje:

- » Rejestracja obowiązkowa. **Formularz rejestracyjny** jest dostępny na stronie: <http://pihrb.org/wp-content/uploads/2015/09/WarsztatHRB-NGO-FormularzRejestracyjny.docx>
- » Warsztat prowadzony będzie w języku angielskim. Zapewniono tłumaczenie symultaniczne z języka polskiego na angielski. Aktualne informacje na temat tłumaczenia będą dostępne na stronie www.pihrb.org.
- » Więcej informacji znajduje się na stronie www.pihrb.org oraz **na stronie wydarzenia na Facebooku**.
- » Wszystkie pytania należy kierować na adres: warsztat.ngo@pihrb.org